

Από τον Συλλογικό Προγραμματισμό στη Δράση - Ένα Σενάριο Εργασίας για τα Σχολεία



Ένα υποθετικό σενάριο που δείχνει με ποιον τρόπο, μέσα από τη διαδικασία του Συλλογικού Προγραμματισμού, η σχολική μονάδα μπορεί να αναγνωρίσει ανάγκες, να τις μετατρέψει σε στοχευμένα Σχέδια Δράσης και να οργανώσει το εκπαιδευτικό της έργο με σαφείς προτεραιότητες, αντλώντας αφετηρία από τη δική της πραγματικότητα

Την Πέμπτη 2 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων με θέμα τον Συλλογικό Προγραμματισμό. Στόχος ήταν να συζητηθούν οι ανάγκες βελτίωσης για τη φετινή σχολική χρονιά και να αποφασιστεί με ποια Σχέδια Δράσης θα οργανωθεί η υλοποίησή τους.

Η Διευθύντρια άνοιξε τη συζήτηση:

«Ο Συλλογικός Προγραμματισμός δεν είναι απλώς μια τυπική διαδικασία. Είναι η ευκαιρία μας να θέσουμε προτεραιότητες και να σχεδιάσουμε συλλογικά δράσεις που θα βελτιώσουν τη λειτουργία του σχολείου και θα αφήσουν θετικό αποτύπωμα στην κοινότητά μας. Θυμίζω ότι πέρσι, στο πλαίσιο του προγράμματος «Δράσεις Ενεργού Πολίτη» στο Τμήμα Β1, οι μαθητές πραγματοποίησαν μια μικρή έρευνα: μοίρασαν ερωτηματολόγιο για την ανακύκλωση και διαπίστωσαν ότι οι περισσότεροι δεν γνώριζαν πώς να ξεχωρίζουν τα απορρίμματα. Το εύρημα αυτό, σε συνδυασμό με τις παρατηρήσεις μας για τη χρήση των κάδων και την υποχώρηση της κομποστοποίησης, μπορεί να αποτελέσει μια καλή αφετηρία για φετινές δράσεις».

Η καθηγήτρια Αγγλικών πήρε τον λόγο:

«Δεν είναι μόνο τα παιδιά. Κι εμείς οι ίδιοι καταναλώνουμε πολύ χαρτί με τις φωτοτυπίες, χωρίς να σκεφτόμαστε πάντα αν χρειάζεται. Αν θέλουμε να μιλήσουμε για αειφορία και ενεργό πολιτειότητα, πρέπει να αναλογιστούμε και τις δικές μας πρακτικές».

Ο καθηγητής των Φυσικών Επιστημών συμπλήρωσε:

«Το θέμα δεν είναι να γίνει ένα project που θα ξεθωριάσει σε λίγους μήνες. Χρειάζεται συνέπεια και συνέχεια, ώστε να δημιουργηθεί κουλτούρα. Αυτό σημαίνει οργανωμένα Σχέδια Δράσης που θα εμπλέκουν μαθητές, τη σχολική κοινότητα και εμάς».

Η Διευθύντρια συνόψισε:

«Συμφωνούμε, λοιπόν, ότι το γενικό θέμα για φέτος μπορεί να είναι η *Μείωση του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος*. Ας δούμε πώς θα το εξειδικεύσουμε».

Ακολούθησαν συγκεκριμένες προτάσεις:

- Σχολείο χωρίς απορρίμματα: επαναφορά της κομποστοποίησης, σωστή χρήση κάδων, μαθητική εκπαίδευση στη διαχείριση απορριμμάτων.
- Τροφή, κατανάλωση και κοινότητα: συνεργασία με το κυλικείο για μείωση συσκευασιών, υπεύθυνες διατροφικές επιλογές, εισαγωγή της έννοιας των τροφομιλιών.
- Ενέργεια και φυσικοί πόροι με μέτρο: μείωση κατανάλωσης ρεύματος και χαρτιού, αλλαγή συνθηκών στην καθημερινή λειτουργία.

Οι δύο πρώτες προτάσεις περιλήφθηκαν στον άξονα «Σχολείο και κοινότητα», ενώ η τρίτη στον άξονα «Διδασκαλία, μάθηση, αξιολόγηση».



Πριν ολοκληρωθεί η συνεδρίαση, μια εκπαιδευτικός επανέφερε ένα ακόμη θέμα: «Νομίζω πως αξίζει να συνεχίσουμε και τη δουλειά που ξεκινήσαμε πέρσι για την ενδοσχολική βία. Ήταν ένα σχέδιο που βοήθησε τα παιδιά να συζητούν πιο ανοιχτά και να βρίσκουν λύσεις μέσα από τον διάλογο. Φέτος θα μπορούσαμε να το επεκτείνουμε, εστιάζοντας περισσότερο στην πρόληψη περιστατικών λεκτικού και διαδικτυακού εκφοβισμού».

Η Διευθύντρια συμφώνησε:

«Σωστά. Και άλλωστε φέτος ξεκινά και η επιμόρφωση ΕΒΙΕ για την Ενδοσχολική Βία και τον Εκφοβισμό, την οποία θα παρακολουθήσουν άλλα τρία μέλη του Συλλόγου, εκτός από εμάς που την είχαμε παρακολουθήσει πέρσι. Είναι μια καλή ευκαιρία να συνδυάσουμε τη θεωρία με τη δράση».

Τότε η καθηγήτρια Βιολογίας, που νωρίτερα είχε δείξει ενδιαφέρον για τις προτάσεις που αφορούσαν την Ενεργό Πολιτειότητα, είπε:

«Θα ήθελα να συμμετάσχω και σε αυτή την ομάδα. Με ενδιαφέρει να δούμε πώς μπορούμε να προσεγγίσουμε πιο αποτελεσματικά το ζήτημα του ενδοσχολικού εκφοβισμού και να ενισχύσουμε τις δράσεις πρόληψης, νομίζω ότι θα είναι μια εμπειρία χρήσιμη για όλους μας».

Έτσι, αποφασίστηκε η συνέχιση του Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Ενδοσχολικής Βίας, με εμπλουτισμένες δραστηριότητες και συμμετοχή περισσότερων εκπαιδευτικών, στον άξονα «Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών».



Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία



Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση



A/A	Στόχος Βελτίωσης	Σχέδιο Δράσης	Συντονιστής Ομάδας Δράσης	
1	Η ενσωμάτωση στην καθημερινή διδασκαλία και σχολική λειτουργία μιας κουλτούρας εξοικονόμησης ενέργειας και χαρτιού. Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί μαθαίνουν να παρακολουθούν και να περιορίζουν την κατανάλωση, να αξιολογούν τη δική τους συμβολή και να αλλάζουν πρακτικές, έτσι ώστε η χρήση φυσικών πόρων να συνδέεται με διαδικασίες μάθησης, υπευθυνότητας και αυτοαξιολόγησης.	Ενέργεια και φυσικοί πόροι με μέτρο		Προβολή

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία



Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών



A/A	Στόχος Βελτίωσης	Σχέδιο Δράσης	Συντονιστής Ομάδας Δράσης	
2	Η συνέχιση και επέκταση του περσινού σχεδίου δράσης για την ενδοσχολική βία και τον εκφοβισμό, με έμφαση φέτος στην πρόληψη λεκτικού και διαδικτυακού εκφοβισμού. Το σχέδιο στοχεύει στη δημιουργία ασφαλούς και συμπεριληπτικού σχολικού περιβάλλοντος, μέσα από τη συνεργασία εκπαιδευτικών και μαθητών. Επιδιώκει την ενίσχυση της ενσυναίσθησης, της υπεύθυνης επικοινωνίας και της ψηφιακής παιδείας των μαθητών καθώς και την ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης συγκρούσεων και διαχείρισης συναισθημάτων. Περιλαμβάνει δράσεις ενημέρωσης και βιωματικά εργαστήρια για μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς, καλλιεργεί τη μαθητική πρωτοβουλία μέσω ομάδων διαμεσολάβησης και δημιουργικών δράσεων και συνδέει την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (EBIE) με τη συμμετοχική σχολική πρακτική και τη συνεργατική κουλτούρα του σχολείου.	Μαθαίνουμε να Συμβιώνουμε: Πρόληψη του Λεκτικού και Διαδικτυακού Εκφοβισμού		Προβολή

Διοικητική Λειτουργία



Σχολείο και κοινότητα



A/A	Στόχος Βελτίωσης	Σχέδιο Δράσης	Συντονιστής Ομάδας Δράσης	
1	Η δημιουργία μιας σταθερής περιβαλλοντικής πρακτικής στη σχολική κοινότητα με έμφαση στη σωστή διαχείριση απορριμμάτων. Το σχολείο επαναφέρει την κομποστοποίηση, οργανώνει δράσεις ενημέρωσης για μαθητές και γονείς και συνεργάζεται με τοπικούς φορείς, ώστε η ανακύκλωση και η μείωση των απορριμμάτων να αποτελέσουν κοινό βίωμα μαθητών, οικογενειών και προσωπικού	Σχολείο χωρίς απορρίμματα		Προβολή
2	Η καλλιέργεια υπεύθυνης στάσης απέναντι στη διατροφή και την κατανάλωση, με ενεργό συμμετοχή του κυλικείου, των γονέων και της τοπικής κοινωνίας. Το σχολείο επιδιώκει να μειώσει τις συσκευασίες, να προωθήσει τοπικά προϊόντα και να αναδείξει την έννοια των τροφομιλιών, εντάσσοντας τις επιλογές τροφής σε μια συλλογική κουλτούρα βιωσιμότητας που ξεπερνά την τάξη και αφορά όλη την κοινότητα.	Τροφή, κατανάλωση και κοινότητα		Προβολή



«Τι να θυμάσαι όταν σχεδιάζεις ένα Σχέδιο Δράσης»

- Ξεκινάμε πάντα από τις ανάγκες του σχολείου μας. Αυτές καθοδηγούν την επιλογή του άξονα και του στόχου βελτίωσης.
- Δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει Σχέδιο Δράσης σε κάθε άξονα. Επικεντρωνόμαστε εκεί όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη.
- Σε έναν άξονα μπορούν να υποβληθούν περισσότερα από ένα Σχέδια Δράσης, εφόσον χρειάζεται στοχευμένη βελτίωση.
- Κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερα από ένα Σχέδια Δράσης, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις δυνατότητές του.
- Μια θεματική (π.χ. αειφορία και ενεργός πολιτειότητα) μπορεί να διατρέχει περισσότερους άξονες, ανάλογα με τον στόχο βελτίωσης της χρονιάς (π.χ. Διδασκαλία, μάθηση, αξιολόγηση - Σχολείο και κοινότητα - Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών).
- Ένα Σχέδιο Δράσης μπορεί να συνεχιστεί και την επόμενη σχολική χρονιά, αν δίνει προοπτική για περαιτέρω εξέλιξη και ανάπτυξη νέων στόχων.